

Periodieke Rapportage 2^e half jaar 2020

Datum: 25-02-2021

Paraaf management:

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Basisgegevens	4
1.1 Beschrijving van de organisatie	4
1.2 Verantwoordelijkheden	4
1.3 Basisjaar	4
1.4 Rapportageperiode	4
1.5 Verificatie	4
2. Afbakening	5
2.1 Organisatorische grenzen	5
2.2 Operationele grenzen	6
2.3 Projecten met gunningsvoordeel	7
3. Berekeningsmethodiek	8
3.1 Actuele berekeningsmethodiek & conversiefactoren	8
3.2 Wijzigingen berekeningsmethodiek	8
3.3 Herberekening basisjaar & historische gegevens	8
3.4 Uitsluitingen	8
3.5 Opname van CO ₂	8
3.6 Biomassa	8
4. Analyse van de voortgang	9
4.1 Herberekening basisjaar & historische gegevens	9
4.2 Directe & Indirecte emissies 2 ^e half jaar 2020	9
4.3 Trends	10
4.4 Voortgang reductiedoelstellingen	11
4.5 Scope 3	12
4.6 Onzekerheden	13
4.7 Medewerker bijdrage	13
4.8 Verbeterpunten	13
4.9 CO ₂ -rapportage project met gunningsvoordeel	13

Inleiding

Als onderdeel van haar implementatie van de CO₂-Prestatieladder rapporteert Van Norel elk halfjaar over haar CO₂-uitstoot, maatregelen en voortgang op de reductiedoelstellingen.

Deze periodieke rapportage beschrijft de volgende aspecten

- Een analyse van de CO₂-uitstoot van 2020 (periode 01-07-2020 t/m 31-12-2020)
- De voortgang op reductiedoelstellingen door analyse van trends
- Eventuele wijzigingen in de berekeningsmethode

Het opstellen van de Periodieke rapportage is onderdeel van de stuurcyclus binnen het Energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Deze stuurcyclus staat beschreven in het Kwaliteitsmanagementplan.

Deze Periodieke rapportage beschrijft alle zaken zoals beschreven in § 9.3 uit de ISO 14064-1. Een koppelingstabel vindt u hieronder.

§9.3.1 ISO 14064-1	Omschrijving richtlijn	Periodieke rapportage
A	Beschrijving van de organisatie	§ 1.1
B	Verantwoordelijke persoon	§ 1.2
C	Rapportage periode	§ 1.4
D	Organisatorische grenzen	§ 2.1
E	Directe GHG-Emissies in ton Co2	§ 4.2
F	Verbranding biomassa	§ 3.7
G	Broeikasgasverwijdering	§ 3.6
H	Uitsluitingen van bronnen	§ 3.4
I	Energie uit indirecte GHG-emissie, gerelateerd aan ingekochte elektriciteit, ..	§ 4.2
J	Het historische basisjaar en het basisjaar van de GHG-inventarisatie	§ 1.3 + § 4.1
K	Uitleg van veranderingen in het basisjaar en herberekeningen	§ 3.3 + § 4.1
L	Verwijzing naar of beschrijving van berekeningsmethodes, incl. selectiecriteria	§ 3.1
M	Uitleg van veranderingen van berekeningsmethodes zoals eerder gehanteerd	§ 3.3
N	Wijziging in methode	§ 3.1
O	Verwijzing gehanteerde GHG-emissie of verwijderings-factoren	§ 4.5
P	Beschrijving van de onzekerheden	§ 4.6
Q	Invloed van onzekerheden in de nauwkeurigheid van GHG-emissie	§ 4.6
R	Verklaring dat de GHG-rapportage is opgesteld volgens dit deel van ISO 14064	Inleiding
S	Een verklaring of de GHG-inventaris of -rapportage is geverifieerd	§ 1.5
T	Emissie-factoren en wijziging hiervan	§ 3.1

1. Basisgegevens

1.1 Beschrijving van de organisatie

Van Norel houdt zich bezig met bouwwerkzaamheden in de breedste zin van het woord. De werkzaamheden bestaan uit nieuwbouw, renovatie en restauratie van utiliteitsbouwwerken, woningbouw, particuliere woningen en projectontwikkeling.

1.2 Verantwoordelijkheden

- Eindverantwoordelijke (management-verantwoordelijke): R. Kleinlugtenbeld
- Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM-coördinator): J. van Looy
- Contactpersoon emissie-inventaris : J. van Looy

1.3 Basisjaar

Het basisjaar is 2015.

Om een goede vergelijkingsbasis tussen het gerapporteerde jaar en het basisjaar te kunnen blijven garanderen wordt bij een wijziging van de conversiefactoren het basisjaar herberekend. Als er een wijziging in conversiefactoren optreedt die invloed heeft op het basisjaar of andere historische gegevens dan wordt dit beschreven in § 2.3. Het herberekende basisjaar wordt in dat geval beschreven in § 4.1.

1.4 Rapportageperiode

Deze periodieke rapportage beschrijft de CO₂-emissies van het tweede half jaar 2020 (periode 01-07-2020 t/m 31-12-2020).

1.5 Verificatie

De emissie inventaris is niet geverifieerd.

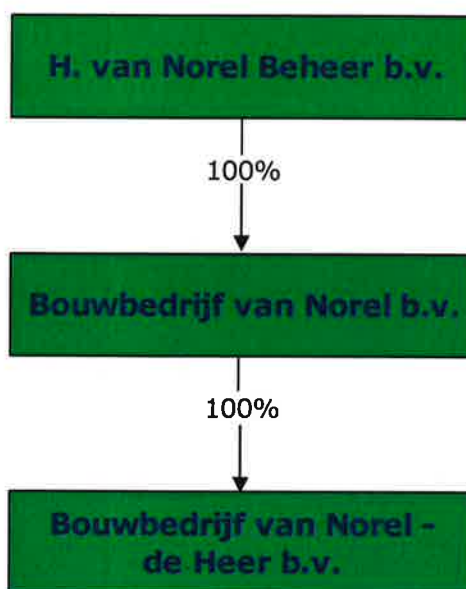

2. Afbakening

2.1 Organisatorische grenzen

De organisatorische grenzen zijn bepaald met behulp van de operationele zeggenschapsmethode en de uittreksels van de Kamer van Koophandel.

Organisatiestructuur

Organisatorische grenzen

Voor de CO₂-Prestatieladder zijn de bovenstaande organisatieonderdelen meegenomen binnen de organisatorische grenzen. Van de aangegeven onderdelen is een actueel uittreksel van de Kamer van Koophandel beschikbaar.

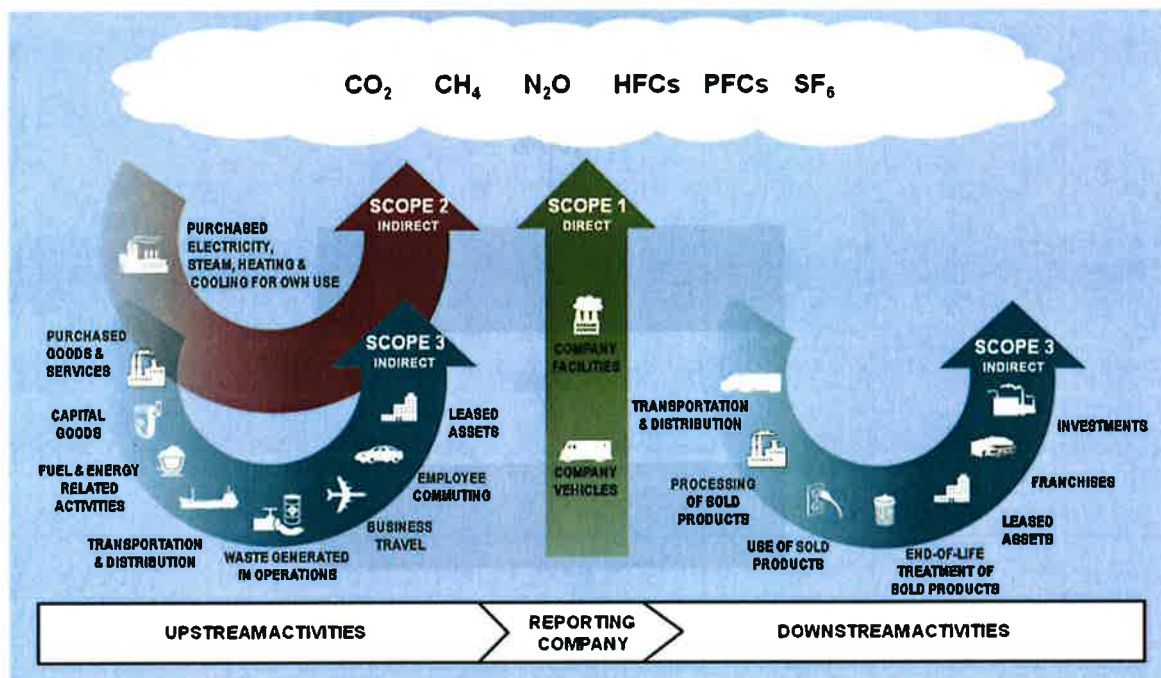
2.2 Operationele grenzen

Bij het bepalen van de operationele grenzen wordt onderscheid gemaakt tussen Scope 1, 2 & 3 categorieën. In de scope-indeling van de CO₂-Prestatieladder houdt dit het volgende in:

Scope 1 is alle directe CO₂-uitstoot van het bedrijf.

Scope 2 is alle indirecte CO₂-uitstoot die direct te beïnvloeden is, namelijk uitstoot door elektriciteit, vliegreizen, openbaar vervoer en zakelijke kilometers met privé-auto's.

Scope 3 is alle overige indirecte uitstoot.

Als onderdeel van het energiemanagementsysteem wordt een Energie beoordelingsverslag actueel gehouden dat de energiegebruikers binnen de organisatie beschrijft en een overzicht geeft van de emissiebronnen. Als er binnen de organisatie door veranderde organisatiegrenzen of de aankoop van nieuwe kapitale goederen sprake is van nieuwe emissiestromen dan worden het Energie beoordelingsverslag en de emissie-inventaris aangepast.

De wijzigingen binnen de emissiestromen in de afgelopen periode zijn:

- Er is het nodige geïnvesteerd in nieuwe materieel het afgelopen half jaar. Materieel met een significante invloed op de CO₂-uitstoot betreft o.a.:
  - 5 x bedrijfsauto Euro 6;
  - 1 x personenauto Euro 6.
  - 2 x personenauto zonder uitstoot (Zero) – volledig elektrisch

Daarnaast wordt al enige jaren gebruik gemaakt van groene stroom uit Nederland bij onze kantoor- en opslaglocatie en op de projecten waar Van Norel bouwgroep de energievoorziening moet verzorgen.

De actuele emissiestromen binnen de operationele grenzen zijn:

- Scope 1:
  - Verwarming kantoor en overige bedrijfsgebouwen;
  - Brandstofverbruik wagenpark (bedrijfswagens);
  - Brandstofverbruik materieel.
- Scope 2 + zakelijk verkeer:
  - Elektriciteit kantoor en overige bedrijfsgebouwen;
  - Zakelijke kilometers in privé auto's (N.v.t.);
  - Zakelijke kilometers met openbaar vervoer (N.v.t.)
- Scope 3:
  - Inkoop goederen;
  - Inkoop diensten;
  - Woon- en werkverkeer;
  - Transport (up- en downstream);
  - Afvalverwerking.

2.3 Projecten met gunningsvoordeel

In deze periode zijn er geen projecten met gunningsvoordeel actief die onderdeel vormen van deze rapportage.

3. Berekeningsmethodiek

Het opstellen van de Periodieke rapportage is onderdeel van het Energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Om deze reden is het meest recente Handboek (3.1) CO₂-prestatieladder zoals uitgegeven door de Stichting Klimaatneutraal Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) leidend binnen de berekeningsmethodiek.

3.1 Actuele berekeningsmethodiek & conversiefactoren

Het meest recente Handboek CO₂-prestatieladder zoals uitgegeven door de SKAO vormt de basis voor de berekeningen binnen elke Periodieke Rapportage. De emissiefactoren zoals genoemd op de website www.co2emissiefactoren.nl worden aangehouden. Voor een lijst met gebruikte conversiefactoren binnen deze periodieke rapportage zie de website www.co2emissiefactoren.nl d.d. januari 2020.

3.2 Wijzigingen berekeningsmethodiek

Er zijn geen wijzigingen in de berekeningsmethodiek.

3.3 Herberekening basisjaar & historische gegevens

In januari 2020 is er een kleine aanpassing van de emissiefactor van aardgas doorgevoerd dat dusdanig gering was en geen invloed had op de CO₂-uitstoot cijfers.

Een andere aanpassing van de emissiefactor in december 2017 is die van grijze stroom. Deze aanpassing is aanzienlijk waardoor na herberekening de CO₂-uitstoot cijfers van het basisjaar zijn aangepast. Het CO₂-uitstoot cijfer van het basisjaar is met 21 verhoogd en komt uit op een totaal van 409 (was 388). Aangezien wij zowel op kantoor als bij de projecten gebruik maken van groene stroom uit Nederland, heeft de aanpassing van deze emissiefactor geen invloed op de huidige rapportage.

3.4 Uitsluitingen

Er zijn geen uitsluitingen.

3.5 Opname van CO₂

Er heeft in de afgelopen periode geen opname van CO₂ plaatsgevonden binnen de bedrijfsactiviteiten.

3.6 Biomassa

Er is in de afgelopen periode geen gebruik gemaakt van biomassaverbranding binnen scope 1 en 2.

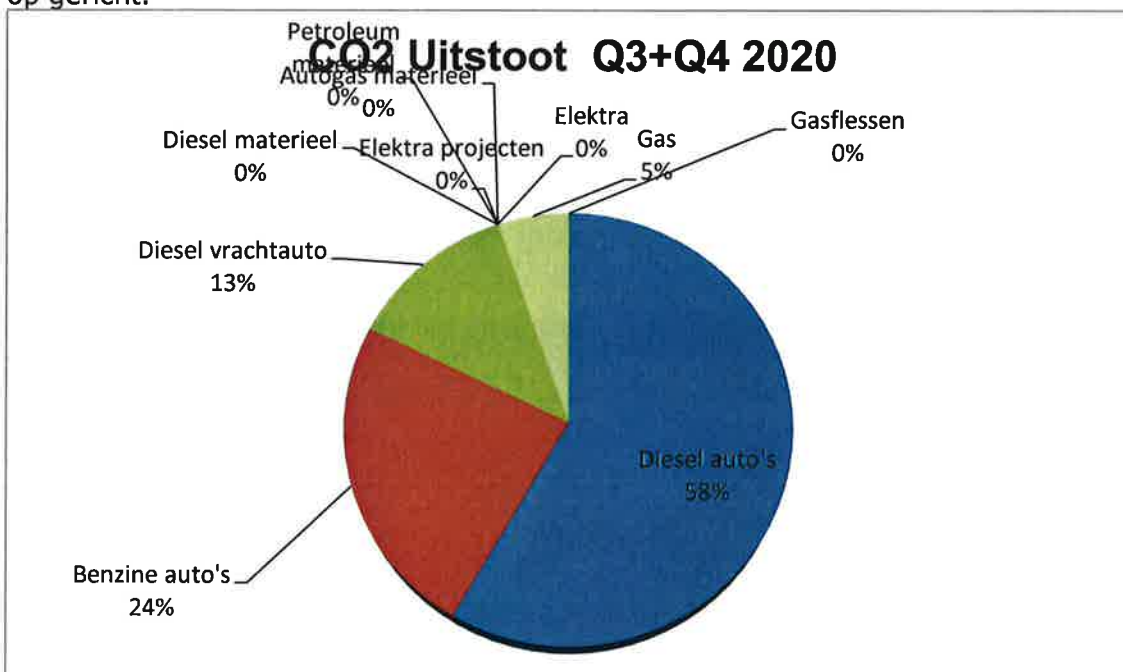
4. Analyse van de voortgang

4.1 Herberekening basisjaar & historische gegevens

Er heeft geen herberekening plaatsgevonden.

4.2 Directe & Indirecte emissies 2^e half jaar 2020

In het tweede half jaar van 2020 bedroeg de CO₂-footprint van Van Norel 143 ton CO₂. Als we naar de verdeling kijken, dan is te zien dat ruim 95% van de uitstoot wordt veroorzaakt door het brandstofverbruik van de machines en bedrijfsauto's. In de grafiek hieronder is dit duidelijk te zien. Het nemen van maatregelen op dit gebied levert dan ook de meeste milieuwinst op. De maatregelen zijn hier voor een groot deel op gericht.

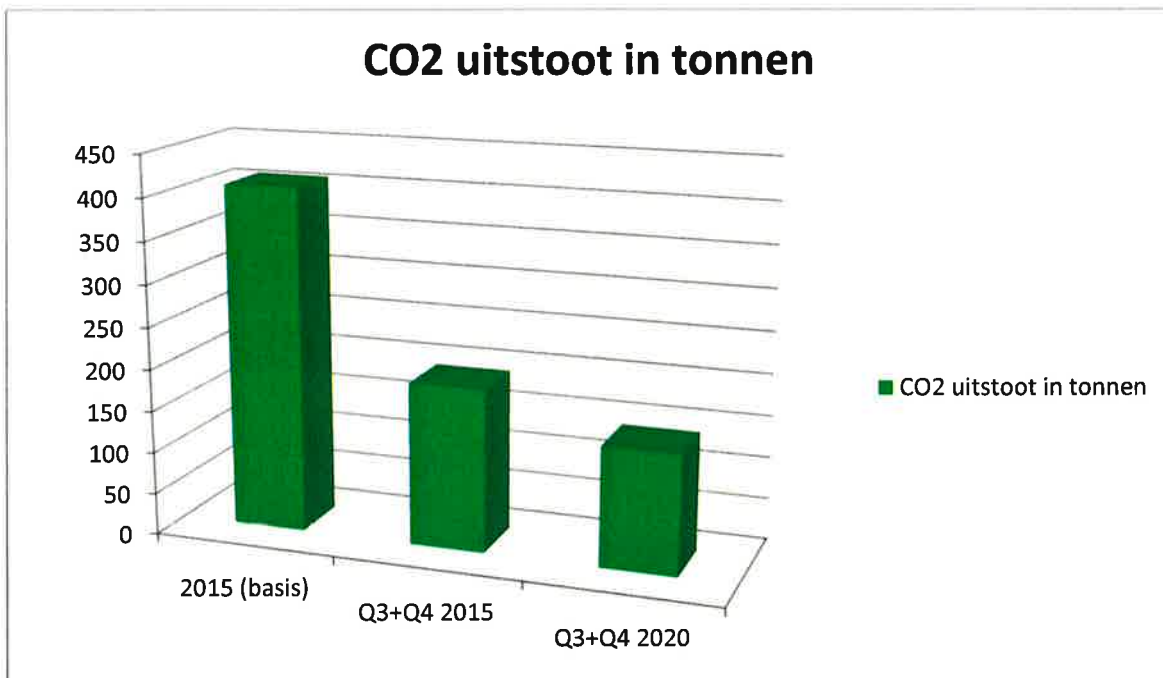

Deze uitstoot wordt vooral veroorzaakt door het materieel en bedrijfsauto's (95% van het totaal). Het gebruik van aardgas heeft een beperkte invloed op de totale footprint (5%). Het elektriciteitsverbruik (Nederlandse windenergie), de zakelijke km met privé auto (0%) en het verbruik van gasflessen (propan) (0%) en diesel materieel (0%) hebben geen invloed op de totale footprint.

De meeste CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt door de projecten. Gezien het type organisatie dat Van Norel is, valt te verwachten dat de overhead-activiteiten een bescheiden plek innemen.

4.3 Trends

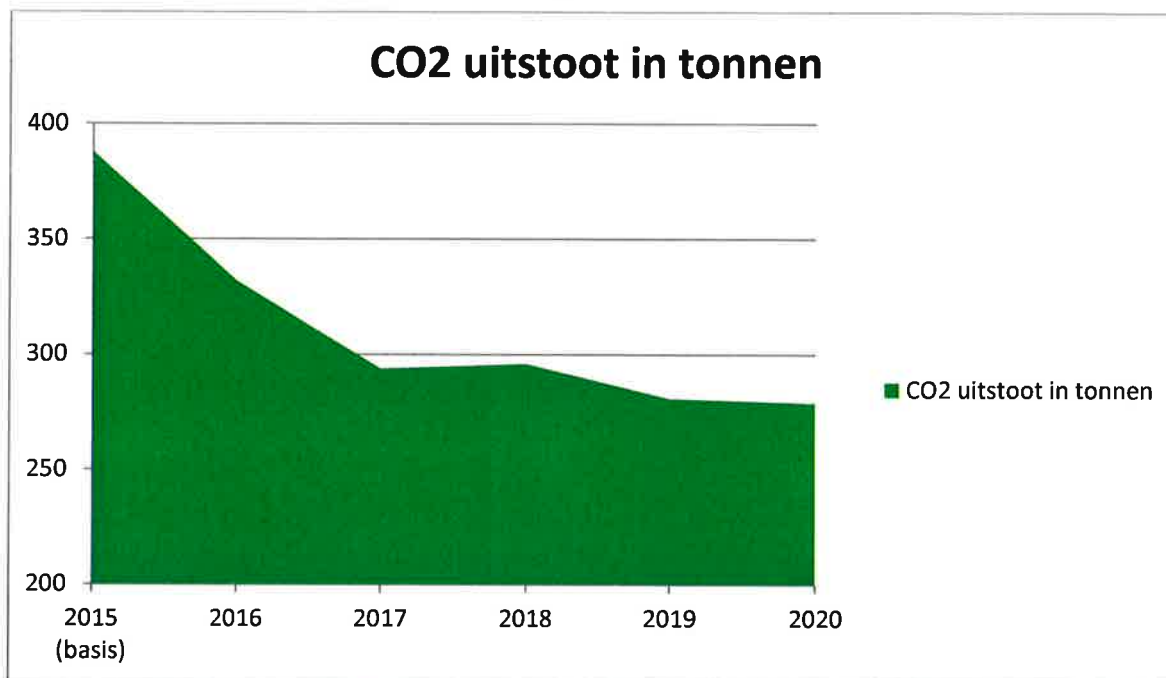

Energie-stroom	Eenheid	2015	Q3+Q4 2015	Q3+Q4 2020
CO₂ uitstoot	Ton	409	194	143
CO₂/€	Gram	20,21	19,04	4,89
CO₂/€ scope 1	Gram	14,80	14,68	4,89
CO₂/€ Scope 2	Gram	5,42	4,36	0,00
Emissies Scope 1	Ton	299	150	143
Emissies Scope 2	Ton	109	44	0
Uitstoot Projecten scope 1	Ton	321	153	135
Uitstoot projecten scope 2	Ton	88	41	8

De CO₂ uitstoot van Q3+Q4 2020 is gedaald ten opzichte van Q3+Q4 2015 met 26,3%. De CO₂ uitstoot gerelateerd aan euro's is aanzienlijk gedaald, wat veroorzaakt is door de behoorlijke toename van de gefactureerde omzet in 2020.

4.4 Voortgang reductiedoelstellingen

De doelstellingen zijn in 2020 aangepast en gekoppeld aan de huidige certificeringstermijn tot en met 2022.

De reductiedoelstelling van Van Norel is 35% CO₂ reductie in **2022** ten opzichte van **2015**.

In het tweede half jaar 2020 is de CO₂ uitstoot gedaald ten opzichte van het tweede half jaar 2015, evenals de CO₂ uitstoot gerelateerd aan omzet in euro's. De totale CO₂ uitstoot is met ruim 23% gedaald ten opzichte van het tweede half jaar 2015.

De totale CO₂ uitstoot in 2020 is met 31,6% gedaald ten opzichte van het basisjaar 2015. De CO₂-uitstoot per euro omzet in 2020 is met 73,8% gedaald ten opzichte van 2015. Een behoorlijke daling als gevolg van de toegenomen omzet in 2020 maar ook de herberekening van het basisjaar door de veranderde emissiefactor van grijze stroom draagt hier aan bij. Van Norel ziet dan ook geen reden om extra maatregelen in te zetten boven op de reeds ingeplande/uitgevoerde maatregelen.

Doelstelling Scope 1:

Reductiedoelstelling Scope 1: 57% CO₂ reductie per euro omzet in 2022 ten opzichte van 2015.

Zoals al aangegeven in de eerdere rapportages, hebben de genomen maatregelen geleid tot een daling van de CO₂ uitstoot per euro omzet van Scope 1 in Q3+Q4. Dit resulteert in een daling van 66,69% in het tweede half jaar van 2020. Een aanzienlijke daling die zich hopelijk de komende jaren door zal zetten. Voor het hele jaar 2020 is de daling 64,17% t.o.v. het basisjaar 2015.

Doelstelling Scope 2:

Reductiedoelstelling Scope 2: 26% reductie van het elektriciteitsverbruik op de bedrijfslocatie in 2022 ten opzichte van 2015.

In het basisjaar (2015) werd er in het tweede halve jaar 47.694 kWh aan stroom verbruikt op de bedrijfslocatie. In de laatste zes maanden van 2020 was daar het stroomverbruik 31.013 kWh. Een reductie van 34,98%. Een mooi resultaat, maar hierbij moet wel worden meegenomen dat vanaf medio 2020 er 130 zonnepanelen in gebruik zijn genomen op de bedrijfslocatie die overdag een deel van het stroomverbruik opwekken. Er is nog geen inzicht in hoeveel van de opgewekte stroom wij daadwerkelijk zelf verbruiken. De mogelijkheden hiervoor worden bekeken.

Naast het feit dat er vanaf mei 2016 is overgestapt op groene stroom voor de kantoorlocatie, wordt er vanaf 2017 ook bij alle projecten waarvoor wij de energielevering moeten verzorgen groene energie geleverd. Hierdoor is er in Scope 2 geen sprake meer van CO₂ uitstoot.

4.5 Scope 3

4.5.1 Scope 3 emissies

In de ketenanalyses zijn de CO₂ emissies en bijbehorende maatregelen opgenomen. Deze zijn voldoende actueel.

Van Norel heeft ervoor gekozen om zich te richten op de top 2 van meest materiele emissies. Dit zijn de emissies die vrijkomen bij de inhuur van onderaannemers. Voor de complete analyse en maatregelen wordt verwezen naar de ketenanalyse.

In 2015 is gestart met een samenwerkingsverband op te zetten met een belangrijke ketenpartner van Van Norel (aannemer A uit de ketenanalyse). Eerste maatregelen zijn er eind 2015 en begin 2016 genomen om samen de CO₂ uitstoot te reduceren. Maatregelen zijn:

- Overleg over reductie mogelijkheden en samenwerking;
- Uitvoering cursus het nieuwe rijden.

Voor het tweede half jaar 2020 zijn de cijfers gegenereerd door de ketenpartner. Onderstaand een analyse van de resultaten.

Doelstellingen scope 3:

- De doelstelling is een reductie van 25% op CO₂ uitstoot per euro omzet gegenereerd in de keten onderaannemers grond- en sloop in 2022 ten opzichte van 2015.

Ook deze doelstelling is in 2020 aangepast, In het tweede half jaar 2020 is een daling van de CO₂ uitstoot met 28,96% waargenomen per omgezette euro ten opzichte van het tweede half jaar in 2015 bij de ketenpartner. Dit is een aanzienlijke daling wat veroorzaakt wordt door een fors gestegen omzet tegenover minder gestegen CO₂-uitstoot. Een doelstelling van Van Norel is om deze gegevens steeds accurater te krijgen in samenwerking met hun partner. Op deze wijze wordt er nog beter inzicht verkregen en kan er beter gestuurd worden in de maatregelen. Om deze reden wil Van Norel de gestelde doelstelling handhaven. In 2021 zal verder overleg met de ketenpartner plaatsvinden over aanpassing van de huidige doelstelling of nieuwe doelstelling.

4.6 Onzekerheden

- Het gas- en elektraverbruik van het basisjaar (2015) is geschat. Er kan een verschil van 5% aanwezig zijn. Vanaf 01-01-2016 worden meterstanden elk half jaar afgelezen.

4.7 Medewerker bijdrage

Van Norel maakt het op de volgende manier mogelijk voor medewerkers om bij te dragen aan en mee te denken over CO₂-reductie:

- Medewerkers kunnen contact op nemen met de KAM-coördinator voor ideeën met betrekking tot de CO₂-reductie.
- Medewerkers kunnen letten op het brandstof- en elektriciteitsverbruik door hier bewust mee om te gaan en anderen te wijzen op de bewust omgang hiervan.

De medewerkers hebben in deze periode de volgende acties ondernomen: medewerkers zijn meer bewust geworden van het verbruik van brandstof en elektriciteit. Medewerkers hebben deelgenomen aan diverse toolboxmeetings ten aanzien van milieu en CO₂-reductie.

4.8 Verbeterpunten

Van Norel is in 2015 gestart met het opzetten en uitvoeren van de CO₂ Prestatieladder. Tijdens de periodieke audit door DNV op 29 mei 2020 zijn er geen afwijkingen van de norm geconstateerd. Wel zijn er een aantal mogelijkheden voor verbetering benoemd, die de KAM-coördinator beoordeeld heeft en waar mogelijk / nodig acties voor uitgezet heeft.

4.9 CO₂-rapportage project met gunningsvoordeel

In het tweede half jaar van 2020 zijn er geen projecten gestart waarbij er gunningsvoordeel was vanwege de CO₂-Prestatieladder.

